

ABDULKADİR YAHYA'NIN MEVLİD-İ ŞERİFİ

Abdulkadir Yahya's Mevlid-i Şerif

Dr. Öğr. Üyesi Nilay KINAY CİVELEK

Hakkâri Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı Programı, Hakkari/TÜRKİYE

ÖZET

Süleyman Çelebi'nin XV. yüzyılda yazdığı ve Türk edebiyatındaki en güzel mevlid özelliğine sahip Vesiletü'n-Necât, yazıldığı dönemden günümüze kadar çok sevilmiş, beğenilmiş ve birçok örneğine tesir etmiştir. Kelime anlamı olarak "doğum" demek olan mevlid; İslami Türk Edebiyatında Hz. Peygamber ile ilgili türler arasında bulunur ve Hz. Peygamber'in bilhassa doğumu, mucizeleri, hayatındaki belli olayları ve vefatını konu edinir. Mevlidler genel itibarıyla manzum şekilde yazılır. Eser içlerinde bir bölümü teşkil ettiği gibi müstakil olanları da çok fazladır. Makale konusu olan Mevlid-i Şerif, müstakil olarak mevlid türünde yazılmış manzum bir eserdir. Süleymaniye Kütüphanesi yazma Bağışlar bölümünde 225 numara ile kayıtlıdır. Tek nüsha olarak tespit edilen Mevlid-i Şerif'in müellifi Abdulkadir Yahya'dır. 85 beyit olan bu eser kısa mevlid metinlerinden biridir. Bu çalışmada mevlid türü ile ilgili bilgilerden sonra incelemeye konu olan eser tanıtılarak eserin özellikleri ve transkripsiyonlu metni verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: mevlid, mevlid-i şerif, Abdulkadir Yahya.

ABSTRACT

Vesiletü'n-Necât, written by Süleyman Çelebi in the 15th century and has the most beautiful mevlid feature in Turkish literature, has been loved and has influenced many other works. Mevlid, which means "birth", is among the genres related to the Prophet in Islamic Turkish Literature. Its subjects are especially the birth of the Prophet, his miracles, certain events in his life, and his death. Mevlids are generally written in verse. They might be part of other works or many separate examples can be found. Mevlid-i Şerif, which is the subject of the article, is a verse work written in the form of separate mevlid. It is registered with the number 225 at the donations section at Süleymaniye Library. Abdulkadir Yahya is the author of Mevlid-i Şerif, which is known as a single copy. This work with 85 couplets is one of the short verses. In this study, the work which is examined regarding the information about the genres of mevlid is introduced, and a version of it with transcription is given.

Anahtar Kelimeler: Mevlid, Mevlid-i Şerif, Abdulkadir Yahya.

1. GİRİŞ

Bir tür olarak değerlendirilen mevlidler İslami Türk Edebiyatı bünyesinde geniş bir yer tutmaktadır. Bu tür eserlerde Hz. Peygamber'in, doğumu, mucizeleri, hayatındaki belli olayları, vefatı gibi konular müelliflerin farklı anlatımlarıyla işlenmiştir. Hz. Peygamber'e duyulan bu iltifat ile farklı tür ve tarzlar da görülmeye başlamıştır. Naat, mucizâtü'n-nebi, miracü'n-nebi, medhiye, siyer gibi birçok tür Hz. Peygamber'i konu edinmiştir. Bu tür eserleri Hz. Peygamber'in hayatının bütün safhalarını anlatan siyerlerden ayıran en önemli taraf, mevlidlerin Peygamber'in hayatına dair bazı hususlara da temas etmekle beraber münhasıran doğumu hadisesine odaklanmasıdır (Kütük, 2018: 2). Bu konuda yazılmış türler içinde mevlidin (Mazıoğlu, 1974: 35) daha yaygın olduğu görülmektedir. Bunun başat sebebi Süleyman Çelebi (öl. 825/M 1422) tarafından yazılan Vesiletü'n-Necât isimli mevlid metnidir. Kendinden sonra yazılan mevlidlerin çoğu, farklı zamanlarda bir hayli kere yayımlanan bu esere nazire şeklinde olmuştur. Süleyman Çelebi'nin eseri yüzlerce yıldır beğenilip okunan, çoğaltılan, etrafında edebî ve dinî bir gelenek tesis eden, çok az Türkçe edebî metne nasip olan bir hüsnükabulle ibadet mahallerine kadar giren, farklı lisanlara çevrilip kendisinden sonra yazılan mevlidleri de derinden etkileyen bir sehl-i mümtenî harikasıdır (Kütük, 2016: 28). Mevlit, sadece okuma ile değil dinleme eylemiyle de Türk toplumunda gelenek hâline gelmiştir. Hz. Peygamber'in doğum gününe denk gelen zamanlarda düzenlenen merasimler ile okutulan mevlid daha sonraları düğün, sünnet, doğum, vefat gibi vakitleri de kapsamıştır. Hz. Peygamber'e salat ve selam etmenin günahlardan arındıran gücü öylesine önemliydi ki bu, mevlid okumalarındaki ana amaç olarak nitelendirilebilir (Katz, Türkçesi Sidar Bayram, 2014: 159). Bir müessesenin açılışında, sünnet, nikâh, doğum ve ölüm vesileleriyle, bir muvaffakiyet ve bir sevinç vak'alarında, mübarek (kandil) gecelerinde,

hülâsa, ferd ve cemiyet hayatının çeşitli vesileleriyle Mevlid-i Şerif okunur (Okıç, 1975: 24). Mevlidler ekseriye tevhid, münacat, naat ile başlayıp Hz. Peygamber'in nuru, doğumu, miracı, mucizeleri ve vefatı ile devam eder. Metinlerin sonunda ise Hz. Peygamber'e, ashabına selam gönderilip eseri yazana, yazdırana, okuyana, dinleyene dua edilerek bitirilir.

Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi'nde bulunan ve Hz. Peygamber'in sevgisinin ifade edildiği mevlidlerden birisi de Abdulkadir Yahya'nın *Mevlid-i Şerif* isimli eseridir. Bu eser yazma bağışlar bölümünde 225 numara ile kayıtlıdır. Yazmanın zahriyesinde eser müellifi için Abdulkadir Yahya ismi ve tarih için de 1304/M 1886-87 geçmektedir.

2. ESERİN MÜELLİFİ

Nüshanın başında farklı bir el yazısıyla bir not ve tarih bulunmaktadır. 1304 H/1886-87 M. yılında tamamlanmış olan eserin müellifinin de bu tarihlerde hayatta olup olmadığı kesin değildir. Ama mevlidinin başında bulunan şair Necîb'e (öl.1788) ait beyitleri alması 18.yy sonu 19.yy başında hayatta olduğunu göstermektedir. Şairin adı bu eseriyle bilinmiştir. Metnin sonunda bulunan notta adının zikredilmesi hasebiyle bu mevlidin Abdulkadir Yahya tarafından yazıldığı görülmüştür:

A'lem u fu'elâdan vü mürşidin kâmilinden èAbdulüadîr Ya'óyâ óa'oretleriniñ te'elif-kerdesi olan
Türkçe mevlid-i şerîf

Bu ibarenin şairi tanıyan biri tarafından yazıldığı düşünülmektedir. Bu sebeple eserin yazıldığı yakın dönem içinde şairin hayatta olduğu söylenebilir. Şairin eserinde hayatına dair kullanılabilir herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. İlim konusunda iyi bir eğitim gördüğü hatta eğitim verdiği de bu nottan anlaşılmaktadır.

Kaynaklarda da adına rastlanılmayan Abdulkadir Yahya'nın hayatta olduğu zamanlar için XIX. yüzyıl sonu olarak not düşülebilir. Ailesi, yaşadığı çevre, eğitim hayatı ile ilgili bilgileri mevcut değildir.

3. ESERİN ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

3.1. Eserin Adı

Mevlid metinleri incelendiği zaman müelliflerinin eserlerine genel itibarıyla hususi isimler verdiği görülmektedir. Metnin içerisinde ya da özel olarak ismi belirtilmeyen mevlid metinleri de *Mevlid-i Nebi*, *Mevlid* gibi genel başlıklar altında toplanmışlardır.

Abdulkadir Yahya'nın yazmış olduğu mevlid metni hususi isim verilmeyen eserlerdendir. Nüshada da geçtiği üzere eserin adı Mevlid-i Şerîf'tir. Metin içinde Mevlid olarak geçmiştir fakat başlık olarak mevlid-i şerif ifadesi bulunmaktadır:

İ'otîââr üzre budur mevlid temâm
èAşûile viriñ âalât ile selâm

3.2. Eserin Yazıldığı Tarih

Çalışma konusu olan Mevlid-i Şerîf için elimizde bulunan tek nüsha müstensih nüshasıdır. Kaleme alınan eser için 1304 H. (1886-87 M.) tarihi düşülmüştür. Yazmanın zahriyesinde bulunan bu tarihe göre eser bu tarihte veya daha önce yazılmış olmalıdır (Kütük, 2018: 13).

3.3. Vezni

Abdulkadir Yahya, 85 beyitlik bilinen en kısa mevlid metinlerinden biri olan *Mevlid-i Şerif'i* yazarken tek bir aruz kalıbı kullanmıştır. Eksik kalan yerleri olduğu gibi bir yerde bozulan kalıpla birlikte eserin genelinde *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün* kalıbı kullanılmıştır. Az sayıda mevlid dışında mevlid müelliflerinin tercihi genellikle Süleyman Çelebi'nin eserindeki remel bahrinin *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün* kalıbı olmuştur (Köksal, 2011;31). Abdulkadir Yahya'nın da *Mevlid'*ini yazarken genel tercihe uyduğu görülmektedir. Şairin eserinde vezni kullanırken kısmen başarılı denilecek bir tutum sergilediği söylenebilir. Birkaç kelime vezin gereği metin içerisindeki tutumlardan dolayı farklı okunmuştur. Zihafa düşülen yerler dipnotta; imale-i maksureler de beyit içinde gösterilmiştir.

3.4. Beyit Sayısı

Abdulkadir Yahya'nın tek nüshasına rastlanılan *Mevlid-i Şerif'i* ön kapak, zahriye kısmı ve metnin yazıldığı kısım ile birlikte toplam 6 varaktan oluşmaktadır. Varakların her bir yüzünde 19 satır bulunmaktadır. Bu şekilde yazılan metinde toplamda 85 beyit yer almaktadır. Beyit sayısı göz önüne alındığında Abdulkadir Yahya'nın *Mevlid-i Şerif'i* "kısa mevlidler" (Köksal, 2011: 26) arasında sayılabilmektedir.

4. ESERİN İÇERİK ÖZELLİKLERİ

Mevlid-i Şerif eseri besmele ile başlıklandırılarak yazılmıştır. Beyit sayısı az olan bu eserde diğer mevlid metinlerindeki düzen görülmektedir.

18. yüzyıl şairlerinden olan Necîb¹'in mevlid metninin ilk 12 beyti ile başlamaktadır. 13-65 beyitleri arasında Hz. Amine'nin hamile olması ve doğum anı yaklaştığında neler yaşadığı anlatılmıştır. 66. beyitten başlayıp metin sonuna kadar da Hz. Peygamber'in sevgisinden, ona duyulan hayranlıktan bahsedilmiştir. Eserin sonunda temmet kaydı bulunmaktadır. Bu kayıta "A'lem u fu'âlâdan vü mürşidin kâmilinden èAbdulâdir Ya'âyâ öaoretleriniñ te'lif-kerdesi olan Türkçe mevlid-i şerif" ibaresi yazılıdır.

4.1. Eserin Dil ve Anlatım Özellikleri

Mevlidler, içerikleriyle dini duyguların yoğun olduğu metinlerdir. Yazarların asıl amaçlarının ise edebi kaygı değil daha çok insana ulaşip dua almak ve Hz. Peygamber'in şefaatlerine erişmek olduğu görülmektedir. Bu amaç metinlerin dilini ve anlatımını da beraberinde getirmektedir. İstisnaları bulunmakla beraber mevlid şairlerinin tasannudan uzak, samimi, eserin nazmedildiği dönemde yaşayanlar tarafından rahatlıkla veya biraz gayretle anlaşılabilir bir dil kullanmaya özen gösterdikleri görülür (Kütük, 2016: 13). Yakın dönemde yazılan bir metin olan Abdulkadir Yahya'nın bu eseri edebi kaygılarla değil dinî kaygılarla yazıldığı için büyük ölçüde rahat anlaşılabilen bir dil ile oluşmuştur.

Bu metnin dini içerikli olması Arapça ve Farsça kelimelerin sayısını artırmaktadır. Fakat bu Arapça ve Farsça kelimeler dini lügatın bir parçası olarak halk ağzına da yerleşmiş olanlardır. Eserde 119 Türkçe, 71 Farsça, 180 Arapça; 11 Arapça + Arapça, 2 Arapça + Farsça, 6 Farsça + Arapça, 6 farsça + Farsça kelime bulunmaktadır.

Mevlidin dil özellikleri şöyle sıralanabilir:

- 1) Yakın dönem metni olduğu için günümüze yakın kullanımlar şahıs ve diğer kiplerinde görülmektedir: ikinci şahıs emir ekinde ek kullanılmamıştır:
al (44), iç (44).
- 2) Metinde şahıs ve fiil eklerinin yuvarlak ve düz olarak her iki şekilde de kullanıldığı görülmektedir:
cânum (46), cânım (36); gözüm (63), gözine (24); diyelüm (85), diyelim (7), itdüm.
- 3) Gelecek zaman eki eserde –updur şeklindedir:
olupdur (30).
- 4) Bildirme ekleri –durur/-dürür şeklinde kullanılmıştır:
olmuşdurur (31), budurur (78).

5. ESERİN NÜSHASI

Mevlid-i Şerif metninin şimdiye kadar tespit edilen tek nüshası Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesinde 225 arşiv numarası ile kayıtlıdır. Yazar adı olarak Abdulkadir Yahya yazılıdır. Müstensihisi es-seyyid İsmail Sadık Kemal bin el-hac Muhammed Salih Vecihi olarak görülmektedir. 6 varaktan müteşekkil bu nüsha 19 satıra, siyah mürekkeple nesih hat yazısıyla istinsah edilmiştir. Ciltlenmiş haliyle günümüze ulaşan eserde herhangi bir fiziksel tahribat bulunmamaktadır. Buradan da anlaşıldığına göre eser iyi şartlarda muhafaza edilmiştir.

Başı (1^b): Bismi'llâhi'r-raómâni'r-raóim

Allah adın evvelâ öikr idelim

Vâcib olduâmı taóúú idelim

¹ <http://www.turkedebiyatilisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=2621> (Erişim Tarihi: 30.11.2019)

Olsa miftâo-ı şürÿe Allah adı

Kârîñ encâmı virir elbet dadı

Sonu (3^b): èAşú u şevú ile diyelüm eãaalât

Tâ bulavuz nâr-ı naúmetden necât

6. SONUÇ

Transkribe edilen ve incelemesi yapılan bu eser, önceki yazılan örnekleri gibi şefaath ve dua istemek amacını gütmektedir. Eserlerin yazılma amaçları çoğu zaman kullanılan dilin sadeliğini ve hitap ettiği halkın düzeyini de beraberinde getirmektedir. Abdulkadir Yahya'nın bu eseri de sade bir dille ve sunuluş biçimiyle yazılıp geniş kitlelere ulaşmayı hedefleyen bir eserdir. Dil özellikleri bakımından yazıldığı dönem olan XIX. yüzyılı yansıtmaktadır. Manzum bir şekilde yazılan ve aruz vezni uygulanan eserde çok fazla hata bulunmamaktadır.

Çalışmaya konu olan mevlid metni şimdiye kadar bilinen en kısa mevlid metinlerindedir. Farklı tarzda içeriğe sahip olması metni diğer mevlidlerden ayırmaktadır. Hayatı hakkında bilgiye ulaşlamayan Abdulkadir Yahya'nın Mevlid-i Şerif'inde klasik bir mevlid düzeni yoktur. *Mevlid*in kelime anlamından yola çıkılarak bu metinde sadece Hz. Peygamber'in doğum anında yaşananlar anlatılmıştır. Mevlid literatürü çerçevesinde bir konu üzerinden yazılmış mevlid metni örneği özelliğindedir. Eserin bu özelliği, birçok örneği bulunması durumunda, mevlidleri konularına ve yapılarına göre ayırmayı gerektirecek çalışmaları da beraberinde getirebilir. Şimdiye kadar yazılan mevlidlerin çoğunun Süleyman Çelebi'nin eserine benzerliği görülmekteydi. Bu çalışmadaki Mevlid, Necib'in Mevlid metnini örnek olarak almıştır. Mevlid-i Şerif, mevlid metni geleneğine dâhil bir eser olması yönüyle önemini korumaktadır.

Transkripsiyonlu Metnin Hazırlanmasında İzlenen Yöntem

- 1- *Mevlid-i Şerif*'in transkripsiyonlu metninde yaygın transkripsiyon sistemi kullanılmış, İsmail Ünver'in "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler" (Ünver, 1993) başlıklı çalışmasında önerilen hususlara uyulmuştur.
- 2- Metinde tarafımızca yapılan tamirler köşeli parantez [] içinde gösterilmiştir:
Lâ[le] rÿyî misk bÿyî verd-i óad
- 3- Vezin gereği zihaf yapılan hecelerin uzun ünlüsü metinde " ^ " işareti konularak italik yazılmıştır. *ör.* *Ámine*, gibi.
- 4- Nüshada imâle-yi maksûreleri göstermek için elifle yazılan " e "ler transkripsiyonlu metinde " ë " ile dizilmiştir: görmemişdim.
- 5- Vezin ve imla kusurları dipnotta belirtilmiştir.

MEVLİD-İ ŞERİF'İN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

1^b **Bismi'llâhi'r-raómâni'r-raóîm**

vezin: fâeilâtün fâeilâtün fâeilün

1. Allah adın evvelâ ðikr idelim
Vâcib olduamı taóúú idelim
2. Olsa miftâo-ı şürÿe Allah adı
Kârîñ encâmı virir elbet dadı
3. Allah adı olsa mebdeé her işe
Düşmeye ol işde kimse teşvişe
4. Allah adın ðikr ider iseñ müdâm
Dîn ü dünyâda bulur cümle nióâm
5. Allah adıyla olursa fâtióâ
Naúâi görmez óayr-ı tamdır óâtime

6. Allah adıyla neye itseñ şüruè
Tam olur bî-şek úamu aâl u fûryè
7. èAşú ile gel Allah Allah diyelim
Eşk-i çeşmi ðevú ü şevúle dökelim
8. Fetó olup müşkillerimiz ola óal
èAvn-i Óaú'la olmaya aâlâ óalel
9. Daòı idelim âalâtile selâm
Ol Resýl óaoretine ba-iótirâm
10. Âline aâóábına etbâèina enâârına²
Bi't-tabîè olsun anıñ her birine
11. Her kim ister bu duèâda bulma
Fâtíoâ disün Resýl'ün rýóima
Muâannefin müéellifin rýóoiçün
12. Óaoret-i Óabîbullah rýhiçün Óaú rıóâsiçün
El-fâtíoâ³
13. Ol gice uçmaú úapusıñ açdılar
èÂleme envâr-ı raómet âaçdılar
14. Her cebelde óâhir oldı bir èilm
Kendi nýrundan bu vech ile óulm
- 2^a 15. Düşdiginden raómine óayrú'l-beşer
Óaoret-i Âmîne idi bî-óaber
16. Hem-nişîndi bir gün èAbdullah ile
Óalvet içre Âmine ol şâh ile
17. Vech-i Abdullah'a úıldıysa naóar
Rýy-ı Abdullah olmuş idi çü zar⁴
18. Didi óüsnüñ gülşeni ãolmuş bugün
Bundan aèlâ idi gördigimde dün
19. Úandadır cebhendeki nýr-ı øiyâ
Aña meftýn olmuş idim bî-riyâ
20. Çünki èAbdullah bu sözi itdi gýş
Óubb-ı Âmine dilinde itdi cýş
21. Baúdı èAbdullah Âmine yüzine
Nýr-ı Aómed perde urdı gözine
22. Ol úadar olmuş ziyâde óýb-rý
âanasıñ ol Âmine degildi bu
23. Çün bu vech ile görince didi ol
Müjde naúl itdi saña nýr-ı Resýl
24. Yâ Âmine óâmil olduñ Aómed'e
Ol Óabîb-i Óâhú u Muóammed'e

² Mısranın vezni kusurludur.

³ Beyitin vezni kusurludur.

⁴ Mısranın vezni kusurludur.

25. Baèøılar dir bunda añladı hemân
Óâmil olduâmı Âmine èayân
26. Didi çünkim ùoúuz ay oldı temâm
Óâmil-i raómimde iken ol hümâm
27. Görirem düşimde bir gice hemîn
Bir kimesne úarşudan gelür yaúîn
28. Úadd ü bâlá-yı bülendi müstaúım
Per ü bâl veche vü ùâvus-ı naèım
29. Didi hıç bilür misiñ ey Âmine
Mâder olduñ sen ne şâhlar şâhına
30. Ol ki raóminde úuran şimdi nihân
Ol olupdur zübde-yi òalú u cihân
31. Dünyâ vü èuúbâda olanlar cümlesi
Oálunuñ olmuşdurur hep bendesi
32. Sen gibi òâtun cihana gelmedi
Bulduañ devleti kimse bulmadı
33. Sallu èaleyhi ve sellimu teslímâ
Óatta tenâlÿ cenneten ve naèímâ⁵
- 2^b 34. Úòañca ismi Muóammed ola ad⁶
Din ü dünyadan budur ancaú murâd
35. Didi bu güftârı oldı nâ-bedíd
Úoldı dil-òânem sürÿr ile mezíd
36. Úoúuz aya vardı óamlem bî-úuãÿr
Cânım oldı pür-âafâ bî-óad sürÿr
37. Ol rebîeu'l-evvel idi ayımız
On ikinci gice idi ãayımız
38. Nâgehân saúfi açıldı òânemiñ
Òidmetine geldiler bir dânemiñ
39. Óÿriler kim öyle dilber öÿb-rÿ
ãanasıñ ol Âmine degildi bu
40. Òidmet içün biz saña geldik hemân
Bizi gönderdi didiler Müsteèân
41. Úondı úarşumda muraããaè bir úadeh
Rüéyetinde oldı nice biñ feraó
42. Úolmuş içi bir şarâb-ı şehdâb
Úatı aú berraú vü miâl-i âfitâb
43. Süd gibi nerm idi ol şîrîn müdâm
Úardan aú idi beyaølıúda temâm

⁵ Beyitin vezni kusurludur.

⁶ Mısranın vezni kusurludur.

44. Didiler baña bu şerbetden al iç
Kir ü àam úalmaz derýnda zerre hiç
45. Çünki nýş itdim bu şerbetde çünân
Cisme geldi pes óayât u taze cân
46. Nýr-1 maóø oldı vücydum ser-te-ser
Cism ü cânum oldı bir feyø ü eâer⁷
47. Vaøè-1 óamlim olmadı hiç zaómeti
Görmemişdim böyle gýna râóatı
48. Yine gördüm evimiñ içi èayân
Üopùoludur şöyle gün yüzlü zenân
49. Her birisi bir nigâr-1 serv-i úad
Lâ[le] rýyı misk býyı verd-i óad
50. Biri Meryem idi biri Âsiye
Biri Óavvâ idi ol öyb-nââiye
51. İtdim istióyâ görünce bunları
Didiler baña utanma her biri
52. Biz ideriz òidmetiñle iftiòâr
Sen bize ne minnet itseñ yeri var
- 3^a 53. Her biri bir güne òidmet eyledi
Muâûafâ şânına óürmet eyledi
54. Arøa yetmiş dürlü döşendi óarîr
Görmemişdi nâôîrâ aña naôîr
55. Gördüm üstüme dikildi ber-èalem
Nüh felekden ilerü idi reés hem⁸
56. Anıñ eürâfina biñ kez biñ temâm
Úuş gibi melekler uçup şâd-kâm
57. Secde itdiler baña bi'l-cümlesi
Didiler budur Muóammed anesi
58. Óýriler destinde bir cevher úabaú
Muâûafâ'ya nesr için gönderdi Óaú
59. Çevre yanına gelüp derildiler
Muâûafâ'dır oáluñ Ahmed didiler
60. Ne èaceb devletlüsüñ ey Âmine
Böyle oàul virmedi bir úuluna
61. Budurur peyâamber âòîr zamâna
Budurur maóbyb-1 Óalláu cihana
62. Diñledim bunları bi'l-cümle èayân
Görmeden müştâú idim ez-cân u ten

⁷ Eâer kelimesi metinde اسر şeklinde yazılmıştır.

⁸ Mısranın vezni kusurludur.

63. èAúlimı cemè eyleyüp açdım gözüm
Ol dem anlar gitdiler úaldım özüm
64. Úurdılar bir incüden kürsi èayân
Didiler ouur buña bir kez úayan
65. Úoltuàumdan úutdılar bunlar beni
Kürsi üzre atdılar bunlar beni
Úıyamet
66. Geldi bir murà-ı sefid mesó eyledi
Ôahrıma cenâóımı mes eyledi
67. Úoadı ol demde Muóammed Muãúafâ
Nýra àarú olup cihân buldı áafâ
68. İnfıãâl etdikde benden bu laúif
Âmine dir geldi bu áavt-ı şerîf
69. Secde itdi áuyına Kaèbe hemân
Râz u dilden èarø-ı óâl itdi bicân
70. Ben şehâdet iderim ki yâ İlâh
Senden özge yoúdurur bir pâdişâh
- 3^b 71. Bunı dir idi resýl-i kâeinât
Maôhar-ı mecmýèa-yı envâr-ı zât
72. Óaøretiñden isterim ben ümmetim
Yaúmasun nâr-ı cehennem ümmetim
73. Böyle dirken ben aña úıldım naôar
Óaú'dan ol dem geldi bir emr-i diger
74. Aómed'iñ cismine yetmiş úat óarîr
áarasız bu laóóada bâlá vezir
75. Yine bir ávâz geldi nágehân
Úoldı anın ile ser-te-ser cihân
76. Óâhir oldı anda bir ôât-ı seyyid⁹
Úapdı ol sulûâmı oldı nâ-bedîd
77. Şarú u àarba getürüñ aârâz ile
áad hezârân óürmet ile nâz ile
78. Şarú u àarba gösteriñ bu serveri
Bu durur dünyâ vü èuúbâ mehteri
79. Yine ol şâh-ı Resýl-i èâlemi
Óayr-ı óalúı faòr teselli âdemi
80. Yerine getürdiler vaøè itdiler
Ayrı yaña únmadılar gitdiler
81. Óasretile yanmış idi yüreğim
İster idim bende anı göreyim

⁹ Mısranın vezni kusurludur.

82. Ol dem aldım âadruma óatm¹⁰ eyledim
Sevdiğim oalum diyüben söyledim
83. Vech-i pâkine naôar úldım hemîn
Nÿr-ı ôâtullâh-ı rabbi'l-êâlemîn
84. İotiââr üzre budur mevlid temâm
èAşúile viriñ âalât ile selâm
85. èAşú u şevú ile diyelüm eââalât
Tâ bulavuz nâr-ı naúmetden necât
- Aèlem u fuèalâdan vü mürşidin kâmilinden èAbdulúadîr Yaóyâ
óaoretleriniñ teélif-kerdesi olan Türkçe mevlid-i şerîf

KAYNAKÇA

- KATZ, M. H. (2014). Mevlid: İslam Dünyasında İbadetler ve Dindarlık (Türkçesi Sidar Bayram). Açılım Kitap, İstanbul.
- KÖKSAL, M. F. (2011). Mevlid-Nâme, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.
- KÜTÜK, R. (2016). “Fetih Öncesinde Yazılmış Bir Mevlid: Ayasofya Müezzini Kemâl’in Mevlidü’n-Nebî’si”, *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, C 40, S 1, Haziran, s. 27-95.
- KÜTÜK, R. (2018). “Türk Edebiyatında Mevlid ve Muslihî’nin Gül-efşân İsimli Mevlidi”, Ertual Akademi Yayıncılık, Erzurum.
- MAZIOĞLU, H. (1974). “Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler”, *AÜDTCF Türkoloji Dergisi*, C 6, S 1, Ankara, 1974, s. 31-62.
- OKIÇ, M. T. (1975). “Çeşitli Dillerde Mevlidler ve Süleyman Çelebi Mevlidinin Tercemeleri”, Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi, S 1, Aralık, s. 17-78.
- ÜNVER, (1993). “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *AÜDTCF, Türkoloji Dergisi*, C XI, S.1, Ankara, s. 51-89.
- <http://www.turkedebiyatilisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=2621> (Erişim Tarihi: 30.11.2019).

¹⁰ Bu kelime metinden silinmiştir. Görülebilen kısım itibarıyla bu şekilde okunmuştur.

